

INHOUD

Inleiding..... 6

Wat is een kaart?..... 8

Wat is een vlag?..... 10

De continenten..... 12

Noord-Amerika..... 14

Canada, Verenigde Staten, Mexico..... 16

Belize, Guatemala, Honduras, El Salvador..... 17

Nicaragua, Costa Rica, Panama, Bahama's..... 18

Cuba, Haïti, Dominicaanse Republiek, Jamaica..... 19

Antigua en Barbuda, Saint Kitts en Nevis, Dominica, Saint Lucia..... 20

Saint Vincent en de Grenadines, Barbados, Grenada, Trinidad en Tobago..... 21

Meer over kaarten: schatkaarten..... 22

Zuid-Amerika..... 24

Venezuela, Colombia, Ecuador..... 26

Guyana, Suriname, Brazilië..... 27

Peru, Bolivia, Chili..... 28

Paraguay, Argentinië, Uruguay..... 29

Meer over kaarten: door de eeuwen heen..... 30

Europa..... 32

Noorwegen, Finland, Zweden..... 34

Denemarken, Estland, Letland, Litouwen..... 35

Schotland, Noord-Ierland, Engeland, Wales..... 36

Verenigd Koninkrijk, Ierland, IJsland..... 37

Nederland, België, Luxemburg..... 38

Belarus, Oekraïne, Moldavië, Roemenië..... 39

Duitsland, Polen, Zwitserland, Liechtenstein..... 40

Frankrijk, Monaco, Andorra..... 41

Tsjechië, Slowakije, Oostenrijk, Hongarije..... 42

Italië, San Marino, Vaticaanstad..... 43

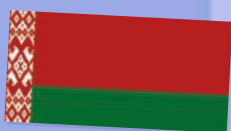
Slovenië, Kroatië, Servië, Kosovo..... 44

Bosnië en Herzegovina, Montenegro, Noord-Macedonië, Rusland..... 45

Bulgarije, Albanië, Griekenland, Cyprus..... 46

Spanje, Portugal, Malta..... 47

Meer over kaarten: transportkaarten..... 48

Afrika.....50

Marokko, Algerije, Tunesië, Libië.....52

Egypte, Kaapverdië, Mauretanië, Mali.....53

Niger, Tsjaad, Soedan, Zuid-Soedan.....54

Senegal, Gambia, Guinee-Bissau, Guinee.....55

Sierra Leone, Liberia, Ivoorkust, Burkina Faso.....56

Ghana, Togo, Benin, Nigeria.....57

Kameroen, Sao Tomé en Príncipe, Equatoriaal-Guinea, Centraal-Afrikaanse Republiek.....58

Gabon, Congo (Brazzaville), Congo (Kinshasa).....59

Eritrea, Djibouti, Ethiopië, Somalië.....60

Oeganda, Kenia, Rwanda, Burundi.....61

Tanzania, Mozambique, Malawi, Zambia.....62

Angola, Namibië, Botswana, Zimbabwe.....63

Zuid-Afrika, Eswatini, Lesotho, Madagaskar.....64

Seychellen, Comoren, Mauritius.....65

Meer over kaarten: de dierenwereld in kaart brengen.....66

Azië.....68

Turkije, Armenië, Azerbeidzjan, Georgië.....70

Syrië, Libanon, Israël, Palestijnse Gebieden.....71

Jordanië, Saoedi-Arabië, Jemen, Oman.....72

Verenigde Arabische Emiraten, Qatar, Bahrein, Koeweit.....73

Irak, Iran, Turkmenistan, Oezbekistan.....74

Kazachstan, Kirgizië, Tadzjikistan, Afghanistan.....75

India, Pakistan, Nepal, Bhutan.....76

Bangladesh, Sri Lanka, Malediven, Myanmar.....77

Thailand, Laos, Vietnam, Cambodja.....78

Maleisië, Brunei, Singapore, Indonesië.....79

Oost-Timor, Filipijnen, Taiwan, China.....80

Noord-Korea, Mongolië, Zuid-Korea, Japan.....81

Meer over kaarten: tijdzones.....82

Oceanië.....84

Federale Staten van Micronesië, Palau, Marshall-eilanden.....86

Kiribati, Nauru, Salomonseilanden, Tuvalu.....87

Samoa, Vanuatu, Fiji, Tonga.....88

Papoea-Nieuw-Guinea, Australië, Nieuw-Zeeland.....89

Meer over kaarten: kaarten en conventies.....90

Overzeese gebieden.....92

Woordenlijst.....95

Register.....96

INLEIDING

In dit boek maak je een reis om de wereld aan de hand van kaarten en vlaggen, twee van de belangrijkste manieren om een land af te beelden. Een kaart laat zien welke vorm een land heeft en waar de grote steden en andere belangrijke plaatsen liggen. Een vlag is een kleurrijk, eenvoudig symbool van een land dat overal herkenbaar is. Kaarten en vlaggen zijn een super interessante manier om de verschillen en overeenkomsten tussen landen te bestuderen.

In dit boek kom je regelmatig dieren zoals ik tegen die je meer vertellen over de kaarten en vlaggen van de plek waar wij wonen!

WAT IS EEN LAND?

In dit boek laten we de vlag en een eenvoudige kaart van alle landen ter wereld zien. Maar wat is een land eigenlijk? Dat is nog best moeilijk te omschrijven, want er is geen definitie waar iedereen in de hele wereld het over eens is. Maar meestal spreken we van een land als het aan de volgende kenmerken voldoet:

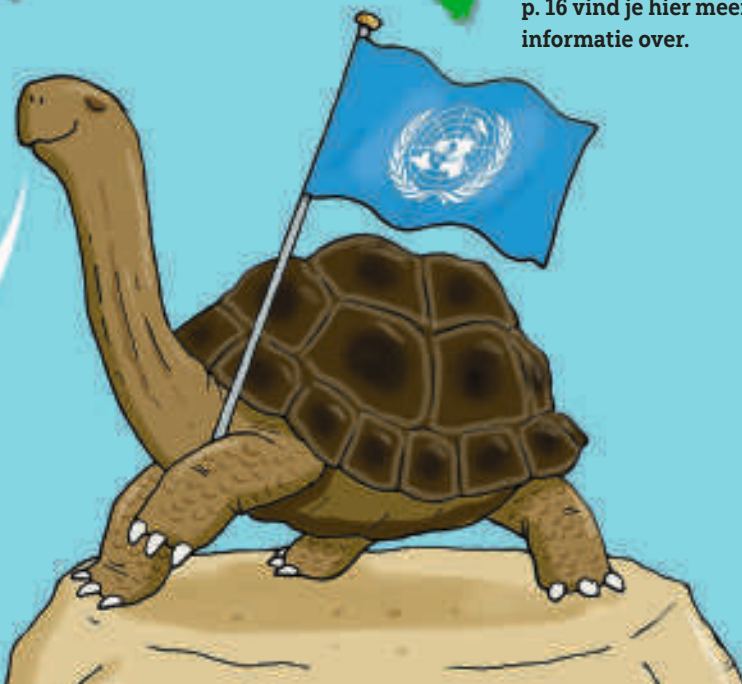
- Het is een gebied met duidelijk omschreven grenzen die op een kaart aangegeven kunnen worden
- Er wonen het hele jaar door mensen
- Het heeft een regering die de bevolking vertegenwoordigt in andere landen
- Het land (en de vlag) worden door (bijna) alle andere landen ter wereld erkend

Op deze kaart zie je het vasteland van de Verenigde Staten van Amerika (de VS). Op p. 16 vind je hier meer informatie over.

OVERZEESE GEBIEDEN

Niet elke landmassa is ook een land. Sommige stukken grond horen bij andere landen. Die worden vaak overzeese gebieden genoemd. Op p. 92 lees je meer over dit soort gebieden.

De meeste landen zijn lid van de Verenigde Naties (VN), een internationale organisatie waarin landen bij elkaar komen om te praten over belangrijke kwesties die alle landen aangaan. De VN heeft ook een eigen vlag, waar ik hier mee zwaai.

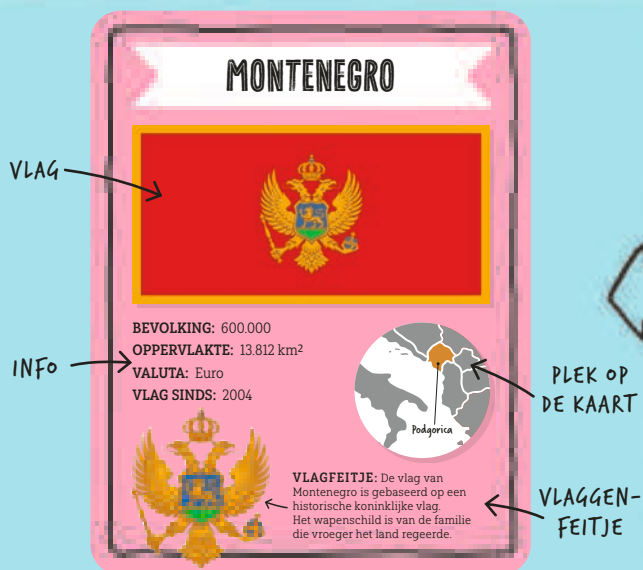

HOE DIT BOEK WERKT

Ieder continent heeft in dit boek zijn eigen deel:
Noord-Amerika, Zuid-Amerika, Europa, Afrika en Azië, plus
de continentale regio Oceanië (waar Australië bij hoort).

DE WERELD EN WERELDDELEN

Er staat een wereldkaart op pagina 12-13, met daarop de werelddelen. Die worden ook wel continenten genoemd. Aan het begin van elk hoofdstuk staat een kaart van het continent of een bepaalde regio, zoals Zuid-Amerika hiernaast (zie p. 25). Hierop kun je zien waar de verschillende landen op een continent liggen. Je vindt er ook extra informatie en leuke weetjes.

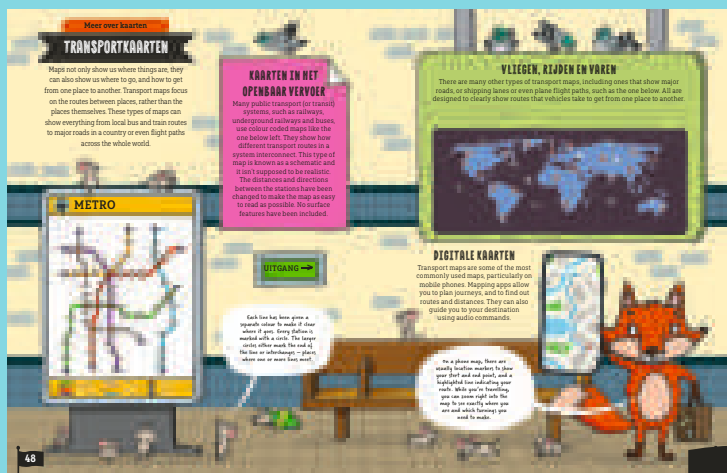

VLAGGEN EN KAARTEN PER LAND

Elk land heeft een eigen informatieblokje. Hier zie je bijvoorbeeld dat van Montenegro in Europa (zie p. 45). Daarop zie je de vlag van het land en een eenvoudige kaart van de grenzen en de plek van de hoofdstad. Je vindt er op een rijtje hoeveel mensen er wonen, de oppervlakte en het geld waarmee de mensen betalen (valuta) plus een feitje over de vlag van het land.

MEER OVER KAARTEN

Er zijn heel veel verschillende soorten kaarten: weerkaarten, wildkaarten, schatkaarten en nog veel meer. Hierover lees je meer op speciale pagina's aan het einde van elk hoofdstuk. Daar vind je voorbeelden van verschillende soorten kaarten. Hier zie je de pagina's over transportkaarten, aan het einde van het hoofdstuk over Europa (zie p. 48).

CANADA

BEVOLKING: 39 miljoen

OPPERVLAKTE: 9.984.670 km²

VALUTA: Canadese dollar

VLAG IN GEBRUIK SINDS: 1965

VLAGGENFEITJE: De esdoorn, waarvan het blad in het rood op de vlag staat, produceert een zoete siroop die op grote schaal geoogst wordt. Zo'n 80% van alle esdoornsiroop ter wereld komt uit Canada.

VERENIGDE STATEN

BEVOLKING: 342 miljoen

OPPERVLAKTE: 9.833.517 km²

VALUTA: Amerikaanse dollar

VLAG IN GEBRUIK SINDS: 1777

VLAGGENFEITJE: De vlag heeft als bijnaam 'Stars and Stripes' ('Sterren en strepen') vanwege het opvallende patroon. Blauw staat voor rechtvaardigheid, wit voor zuiverheid en rood voor dapperheid.

MEXICO

BEVOLKING: 131 miljoen

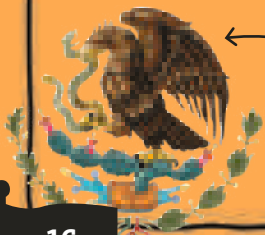
OPPERVLAKTE: 1.964.375 km²

VALUTA: Mexicaanse peso

VLAG IN GEBRUIK SINDS: 1821

VLAGGENFEITJE: De adelaar die een slang opeet is een symbool uit een Azteekse legende. Hij geeft aan waar de stad Tenochtitlán (dat nu Mexico-Stad heet) werd gesticht.

Oorspronkelijk stonden er maar dertien sterren op de Amerikaanse vlag, evenveel als het aantal staten. Naarmate er meer staten bij kwamen, nam ook het aantal sterren toe.

De oudste versie van de vlag wordt ook wel 'Betsy Ross' genoemd, naar de naaister die het ontwerp zou hebben bedacht en de eerste vlag zou hebben genaaid.

Sinds 1960, toen Hawaï de vijftigste staat werd, staan er vijftig sterren op de vlag.

BELIZE

BEVOLKING: 416.000

OPPERVLAKTE: 22.966 km²

VALUTA: Belizaanse dollar

VLAG IN GEBRUIK SINDS: 1981

VLAGGENFEITJE: Er staan twee houthakkers op de vlag van Belize, die daarmee de enige ter wereld is met mensen als belangrijk onderdeel van het ontwerp. De boom en het motto *Sub umbra floreo* ('Ik bloei in de schaduw') verwijzen naar het weelderige regenwoud van het land.

GUATEMALA

BEVOLKING: 18,3 miljoen

OPPERVLAKTE: 108.889 km²

VALUTA: Quetzal

VLAG IN GEBRUIK SINDS: 1871

VLAGGENFEITJE: De kleurrijke vogel op de vlag is de quetzal, die al heel lang een belangrijke rol speelt in de Guatemalteekse cultuur. De munteenheid is ook naar hem vernoemd.

HONDURAS

BEVOLKING: 9,5 miljoen

OPPERVLAKTE: 112.090 km²

VALUTA: Lempira

VLAG IN GEBRUIK SINDS: 1866

VLAGGENFEITJE: Honduras grenst in het noorden aan de Caraïbische Zee en in het zuiden aan de Stille Oceaan. De blauwe strepen op de vlag staan voor deze twee wereldzeeën.

EL SALVADOR

BEVOLKING: 6,6 miljoen

OPPERVLAKTE: 21.041 km²

VALUTA: Amerikaanse dollar

VLAG IN GEBRUIK SINDS: 1912

VLAGGENFEITJE: Op de driehoek in het midden staan de zeeën en de vulkanen van het land. Er steekt een gouden staf met een rode muts uit als symbool voor vrijheid. De regenboog staat voor vrede.

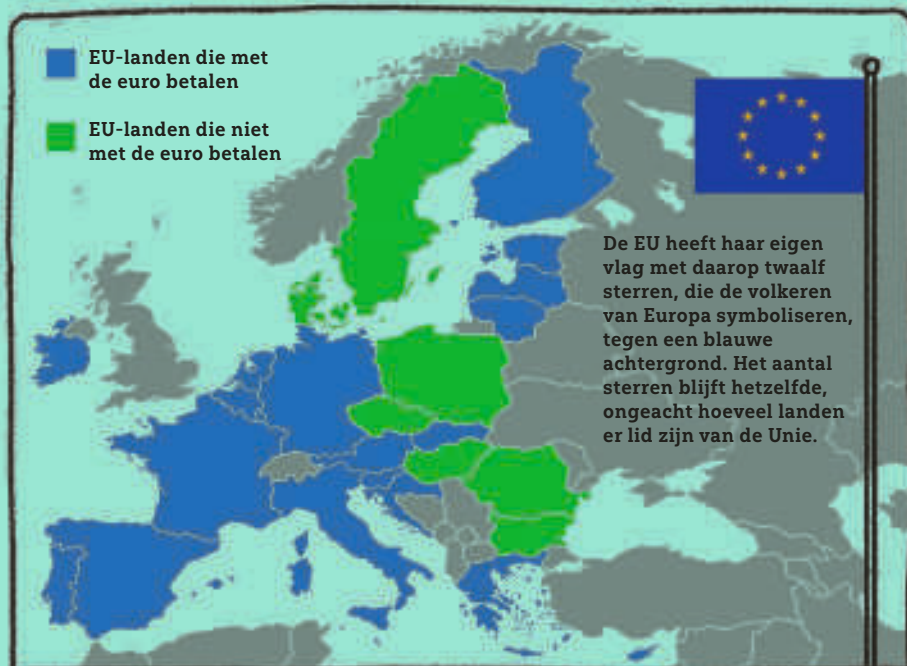

EUROPA

Op het op één na kleinste continent wonen enorm veel mensen, vooral in de grote steden. Daarbuiten vind je uitgestrekte bossen in het noorden, bergketens in het midden en kurkdroge gebieden met weinig begroeiing in het zuiden. Er grenzen meerdere landen aan de Middellandse Zee, die Europa van Noord-Afrika en West-Azië scheidt. In de hele wereld spreken mensen Europese talen, die zijn verspreid tijdens de ontdekkings- en veroveringsreizen die van de vijftiende tot de negentiende eeuw vanaf dit continent vertrokken.

EUROPA: FEITEN

- **OPPERVLAKTE:** 10,2 miljoen km²
- **AANTAL LANDEN:** 49
- **BEVOLKING:** 745 miljoen
- **GROOTSTE LAND (OPPERVLAKTE):** Rusland (ook deels in Azië)
- **GROOTSTE LAND (OPPERVLAKTE, VOLLEDIG IN EUROPA):** Oekraïne
- **GROOTSTE LAND (BEVOLKING):** Rusland (ook deels in Azië)
- **GROOTSTE LAND (BEVOLKING, VOLLEDIG IN EUROPA):** Duitsland
- **KLEINSTE LAND (OPPERVLAKTE EN BEVOLKING):** Vaticaanstad
- **GROOTSTE STAD:** Moskou, Rusland (19,1 miljoen mensen)

De EU heeft haar eigen vlag met daarop twaalf sterren, die de volkeren van Europa symboliseren, tegen een blauwe achtergrond. Het aantal sterren blijft hetzelfde, ongeacht hoeveel landen er lid zijn van de Unie.

POLITIEKE UNIE

Zevenentwintig Europese landen zijn lid van een politieke confederatie: de Europese Unie (EU). Inwoners van EU-landen mogen vrij reizen naar (en wonen en werken in) alle andere EU-landen. Twintig lidstaten van de EU hebben ook nog eens dezelfde munteenheid: de euro. Zes landen die geen lid zijn van de EU gebruiken deze munt ook: Andorra, Monaco, San Marino, Vaticaanstad, Kosovo en Montenegro.

IJSLAND

Het Verenigd Koninkrijk bestaat uit vier landen: Engeland, Schotland, Wales en Noord-Ierland. Het VK was lid van de EU, maar na een nationaal referendum in 2016 zijn ze eruit gestapt.

LIECHTENSTEIN
ANDORRA MONACO
SAN MARINO
VATICAN-
STAD

KLEINE LANDJES

In Europa liggen vijf landjes die zo klein zijn dat ze niet te zien zijn op een kaart van het hele continent. Op deze kaart zie je waar ze ongeveer liggen. Er zitten twee van de kleinste landjes ter wereld bij: Monaco, (zo'n 2 km²) en Vaticaanstad (maar 0,44 km²).

omdat Europa en Azië op dezelfde landmassa liggen, is de precieze grens tussen de twee werelddelen niet altijd duidelijk. Het gebied van Rusland ten westen van het Oeralgebergte wordt meestal beschouwd als Europees, net als het gedeelte van Turkije ten westen van de Zwarte Zee. Maar Rusland wordt meestal als Europees beschouwd, terwijl Turkije tot Azië gerekend wordt.

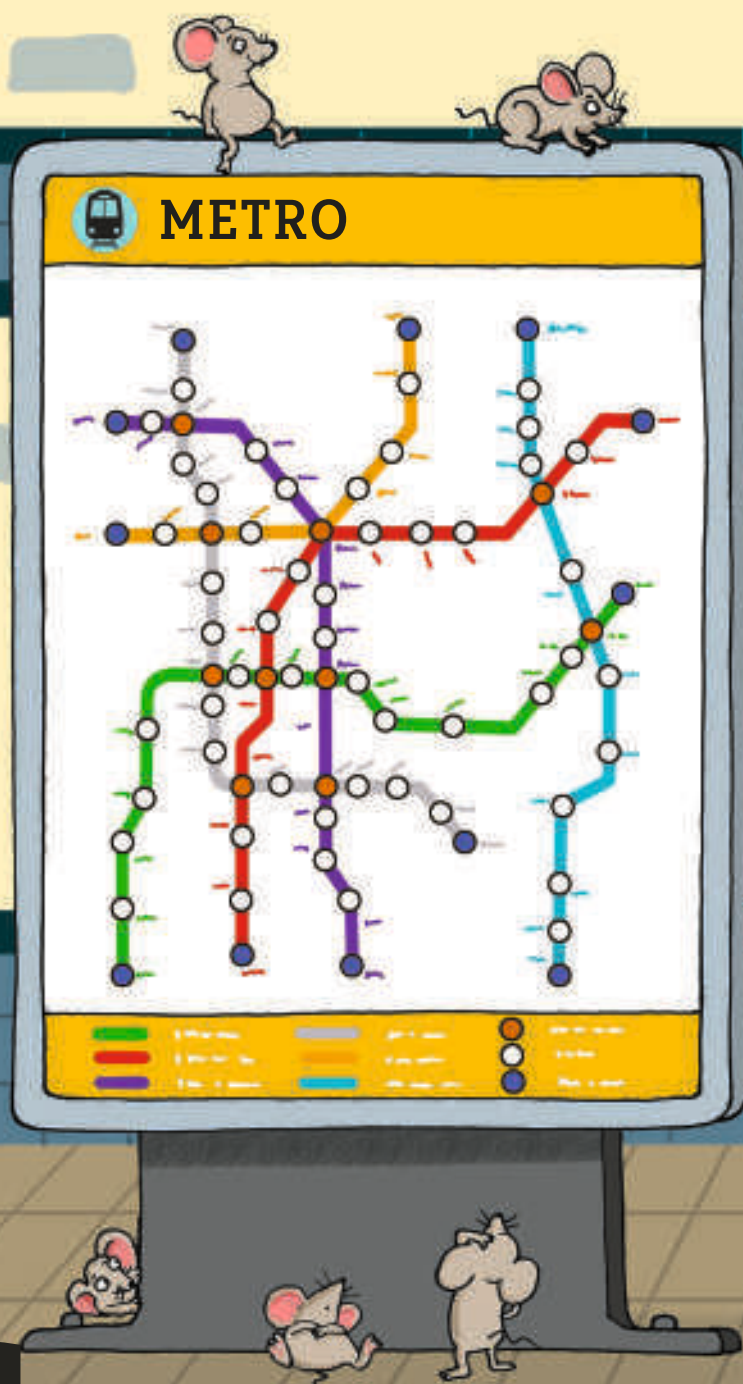

TRANSPORTKAARTEN

Kaarten laten niet alleen zien waar dingen zijn, maar ook waar we naartoe kunnen gaan en hoe we daar kunnen komen. Transportkaarten laten de routes tussen plekken zien, maar geven verder weinig informatie over de plekken zelf. Het kunnen allerlei kaarten zijn, van plaatselijke bus- of tramroutes tot de grote wegennetwerken van een land of zelfs internationale vliegroutes.

KAARTEN IN HET OPENBAAR VERVOER

Veel openbaar vervoer, zoals spoorlijnen, metro's en bussen, gebruiken kaarten met een kleurensysteem, zoals die linksonder. Ze laten de routes van verschillende lijnen zien en waar je kunt overstappen. Dit type kaarten wordt 'schematisch' genoemd. Ze zijn dus niet realistisch. De route en de afstanden tussen de stations zijn vereenvoudigd, zodat de kaart makkelijk te begrijpen is. Er staat ook geen informatie over de omgeving op.

UITGANG →

Elke lijn heeft een eigen kleur, zodat duidelijk is waar die naartoe gaat. Elk station is een cirkel. Blauwe cirkels zijn het einde van de lijn en oranje cirkels zijn overstapstations – daar komen verschillende lijnen samen.

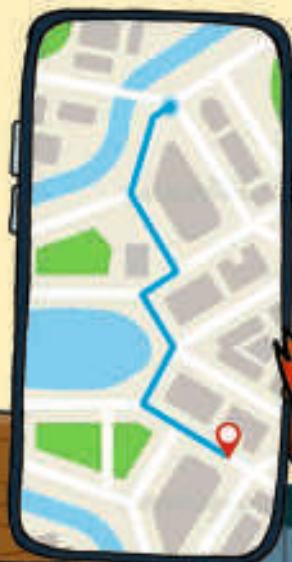
VLIEGEN, RIJDEN EN VAREN

Er zijn nog heel veel andere soorten transportkaarten, zoals van snelwegen, vaarroutes of zelfs vliegroutes, zoals hieronder. Ze zijn allemaal zo ontworpen dat het meteen duidelijk is welke routes verschillende vervoersmiddelen volgen om van de ene plek naar de andere te komen.

MOBIELE KAARTEN

Transportkaarten zijn een van de meest gebruikte soorten kaarten, vooral op mobiele telefoons. Met deze kaarten kun je routes plannen en afstanden bekijken. Ze kunnen je ook naar je bestemming leiden met gesproken aanwijzingen.

Op een mobiele kaart staan meestal pijltjes om je begin- en eindpunt en eventuele tussenstops aan te geven. Een gekleurde lijn geeft de route aan die je moet volgen. Onderweg kun je in- en uitzoomen om te zien waar je bent en welke afslagen je moet nemen.

